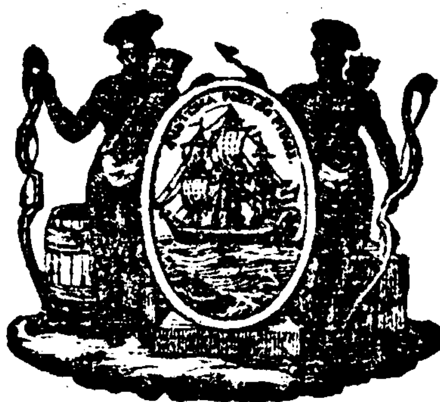
N°. 95. A°. 1843.

DINGSDAG, den 28sten NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 25 *November* 1843.

Van wege Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal wordt hiermede bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het daar omtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden, aan de Slaven:

1. *Pranza* en *Pikantrie*; aangekomen hebbende den Boedel van wijlen JACOTT van DE THURN.
2. *Doris* en *Marius*; aangekomen hebbende den Boedel J. E. VAN ONNA.
3. *Clarijntje*; aangekomen hebbende E. VAN EMDEN.
4. *Anaatje*, *Josephina* en *Jacob*; aangekomen hebbende CRACIA DE LA PARRA.
5. *William*, aangekomen hebbende A. MAC INTOSH.
6. *Claartje*; aangekomen hebbende C. DE JONGH.
7. *Leentje* en hare Kinderen *Henrij*, *Doortje*, *Betje* en *Maria*; aangekomen hebbende J. C. VAN HEURN.
8. *Robertson* en *Jetta*; aangekomen hebbende C. M. FERROL.
9. *Alexander*; aangekomen hebbende N. HERBERT privé en qq. ELEONOR HERBERT. — En,
10. *Jacobus*; aangekomen hebbende het Gouvernement dezer Kolonie.

En dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1. SOPHIA PRANZA DIFFELEN.
   JAQUES BLOKKER.
2. THEODORUS RIJSENBURG.
   MARTINUS RIJSENBURG.
3. CLARIJNTJE VAN OOST-VRIESLAND.
4. ANNAATJE WIJNGAARDE.
   JULIA GERHARDINA JOSEPHINA HERMELIJN.
   JACOB FREDERIK JULIUS HERMELIJN.
5. WILLIAM CUMMINGS.
6. MARIA CAROLINA BASSEVILLE.
7. HELENA ADRIANA COMVALIUS.
   HENRIJ ADRIAAN COMVALIUS.
   THEODORA JOHANNA COMVALIUS.
   ELISABETH AMALIA COMVALIUS.
   MARIA HUBERTA COMVALIUS.
8. ABRAHAM FERROL.
   ALSINA FERROL.
9. ALEXANDER NEDERHORST.
   En
10. JACOBUS LÜTSENBURG.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

MENGELWERK.

Ontmoeting van vlottende ijsbergen in volle zee.

Het is niet zonder voorbeeld, dat laat in den zomer en op vrij lage breedten door schepen groote ijsbergen ontmoet worden. De Noord-Amerikaansche dagbladen des vorigen jaars deelen een treffend geval van dien aard mede; wij willen hun verhaal hier laten volgen.

Den 30 Junij 1836 (een ooggetuige geeft het relaas) was het schip Byron van Liverpool naar Nieuw York onder zeil gegaan, met eene aanzienlijke lading ijzer, zout enz. aan boord hebbende 119 a 120 personen, zoo scheepsvolk als passagiers. In den och tend van den 2 Augustus, den vierendertigsten dag na het vertrek, terwijl het schip zich op 44 gr. 22 min. noorder breedte en 48 gr. 50 min., wester lengte bevond, overkwam aan hetzelve een voorval, dat nimmer uit het geheugen dergenen; die daarvan getuigen geweest zijn, gewischt zal worden. Het was de wacht van den stuurman een' man, op wien men zich gerust verlaten kon; maar, daar hij zich onpasselijk bevond, had een ander officier hem vervangen. De passagiers, na den avond vrolijk en luchthartig te hebben doorgebragt, waren zoo even te rust gegaan. De stilte, die in het schip heerschte, werd door niets afgebroken, dan door het geluid der schreden van den wachthebbende officier: terwijl hij op het dek heen en weder ging, of ook nu en dan door het geluid eener klok, die getrokken werd, om de visschersschuiten, welke zich in onze nabijheid mogten bevinden, te waarschuwen; maar, helaas! *wij* waren het veeleer, dit gewaarschuwd hadden moeten worden voor het gevaar, hetwelk ons, zonder dat wij het wisten omgaf. Omstreeks twee ure des morgens deden haastige treden mij ontwaken, en half luid gesprokene woorden mij vreezen, dat er eenig ongeluk gebeurd was. Ik spring het bed uit, om aan iemand dergenen, die bij de deur der kajuit verzameld waren, te vragen; wat er gaande was. » Wij zijn met ijs omgeven," gaf hij mij ten antwoord. In een oogenblik was de kapitein op het dek, en snelde naar voren, om te zien, wat er gebeurde. Op dit zelfde oogenblik ontving het schip, dat vijf knoopen zeilde, eenen schok, alsof het op eene rots gestooten had: het was een ijsberg, die meer dan honderd voeten boven de oppervlakte der zee uitstak, en voorover hing, alsof hij op het punt stond om op ons neer te storten. Oogenblikkelijk werd er bevel gegeven om het roer te wenden en de zeilen tegen de brassen. Terwijl de matrozen bezig waren dit laatste bevel te gehoorzamen, en terwijl de passagiers, die verschrikt in menigte op 't dek drongen, al bevende den geweldigen ijsklomp aanstaarden, die hun boven het hoofd hing, stootte het schip ten tweeden male, nog sterker dan de eerste reis. De schok was vreeselijk; men zou gezegd hebben, dat onze masten, de een na den ander, op het dek moesten nederkomen. De onderstuurman, zijne handen wanhopend in elkander slaande, riep uit: » O God! de boeg is ingestooten; nu zijn wij allen weg! Inderdaad scheen onze ondergang onvermijdelijk. Te midden van den algemeenen schrik deed de kapitein de boot uithijschen. Op het oogenblik, dat men de touwen, die haar aan het schip gehecht hielden, lossnijden wilde, sprongen de passagiers in menigte, mans en vrouwen door elkander, in dit kleine vaartuig. In een oogenblik was het met meer dan dertig of veertig menschen gevuld. Het is onbegrijpelijk, hoe het niet, met al de ongelukkigen, welke het bevatte, wegzonk. De Kapitein, hetzij hij nun gevaar inzag, hetzij hij de sloep voor zichzelven en zijn volk bewaren wilde, sprong er in met den blooten degen in de hand, en dwong allen, die er in waren, weder aan boord te klimmen. Het tooneel van angst en wanhoop, dat nu volgde, is niet te beschrijven. Al de passagiers waren voor de kajuitsdeur verzameld, meestal half naakt zoo als het ongeluk hen in den slaap verrast had; sommigen lagen op de knieën, en riepen de Goddelijke barmhartigheid in; anderen wrongen de handen en gilden van schrik. Alles was in de ontzettendste verwarring. Het angstgehuil verdubbelde nog toen het schip weder eenen stoot ontving ditmaal van achteren; de botsing dreunde als een donderslag, en het vaartuig kraakte alsof alle naden gingen openbarsten: het was een nieuwe ijsberg, die tegen ons aan dreef. Alstoen lieten wij alle hoop varen. De moedigsten bereidden zich op den dood. De honden zelven kroopen van angst tusschendeks.

Edoch de schrik was erger dan de schade. Bij den eersten schok schijnt niet het schip maar de boegspriet gestooten te hebben, van welke het voorste deel verbrijzeld in zee gevallen was. Had het schip met kiel of zijden geraakt, dan zou er geene redding geweest zijn; maar gelukkiglijk was het hol zelf ongeschonden gebleven.

Naauwelijks had men dit bemerkt, of hoop verving wanhoop. De timmerman berigtte, dat de kiel in goeden staat was en dat de boegspriet hersteld kon worden; maar het was mogelijk, dat wij een lek bekomen hadden, en daarenboven waggelde de bezaanmast. » Aan de pomp!" was nu het commando van den Kapitein. Zij werd oogenblikkelijk bemand en aan den gang gebragt. Nog een oogenblik duurde de ongerustheid; maar weldra bemerkte men, dat het hol van het schip onbeschadigd was. Alstoen herleefde de vreugd op aller aangezigten. De boegspriet werd hersteld, en, dank zij de bekwaamheid van onzen Kapitein, zes dagen na deze noodlottige ontmoeting waren wij in de haven.

Anecdoten van Professor Engel.

Het aandenken aan den wijsgeerigen en vernuftigen bel esprit Engel geleek eenige jaren na zijnen dood naar een bloemgewas aan den weg, van hetwelk ieder zich eenen ruiker plukt. Eene menigte anecdoten van hem werden verteld, ook misschien wel verzonnen. Het volgende voorval, waarbij ik zelf tegenwoordig was (Dr. G. Merkel is de verhaler) schijnt mij beter, dan vele andere, den geest van den overledene te kenmerken. — Als bijzonder vriend van Moses Mendelssohn en van David Friedländer, genoot hij onder alle klassen der *Joden* te Berlijn zeer veel vertrouwen. Menigmaal kwamen er van deze *Israëlieten* hem om raad verzoeken in verlegenheden, waaruit zij zich zelven niet wisten te redden. Op zekeren avond deden dit dan ook twee mannen van bekende gegoedheid. Men had hun uit Polen eenen jongen bloedverwant toe-

konden, die reeds bijna geen kind meer was, en dien men verlangde, dat zij in de wereld zouden voorthelpen. Maar, welke loopbaan zou hij daartoe best inslaan? Hierover konden zij het niet eens worden; de een wilde hem tot den koophandel, de ander tot een ambacht bestemmen. Zij streden heftig, en verlangden, dat Engel beslissen zou. Geduldig had hij langen tijd naar hetgeen zij van weerskanten aanvoerden, geluisterd; eindelijk vroeg hij, waartoe de jongeling zelfs wel den meesten lust betoonde? »Tot geen van beide," was het antwoord — »Ik wil u eens iets uit mijne kinderjaren vertellen," zeide nu Engel. »Ik was een wilde knaap; mijn broeder was het ook. Eens vonden wij aan den oever van het meer bij Parchin een' bijzonder regten en fraaijen wilgentak. Ik besloot er een' vaandelstaf van te maken; mijn broeder wilde, dat de stok eene lans zou worden. Elk bleef vast op zijne meening staan. Eindelijk stiet ik den tak in de vochtigen grond, en wij pakten elkkander aan bij den kraag. Toen wij regt aan den gang waren, riep de meid ons om te komen eten, en wij durfden niet op ons laten wachten. De wilgentak werd vergeten, en eerst in het volgende voorjaar vonden wij dien weder. Hij was geen vaandelstok en ook geene lans geworden, maar wel een frisch groeijend boompje — zoo als *zijne* natuur het medebragt." De mannen glimlachten en gingen. Voorloopig werd de jongeling naar school gezonden, en, zoo ik mij niet vergis, heeft hij naderhand in de geneeskunde gestudeerd.

Professor Engel was een man, die, in het gevoel zijner eigene waarde, zijne meening onverbloemd uitte, en eenen spotten den inval niet ligt binnenhield. Toen hij naar Berlijn beroepen en aldaar aangesteld was, behoorde het spoedig tot den goeden toon der groote wereld, Engel bij zich te hebben. Wijlen Prins S.... gaf zich ook gaarne het voorkomen, een Maecenas van geleerden en kunstenaars te zijn, derhalve deed hij Engel op zekeren voormiddag tot zich roepen, om hem in persoon te leeren kennen. Engel verscheen, moest een' geruimen tijd in het voorvertrek wachten, en werd eindelijk binnengelaten. De Prins, een zeer trotsch man, verhief zich een weinig van de sopha, waarop hij zat, knikte hem genadig toe, en begon een gesprek met hem, geheel en al in den gewonen toon van een' voornamen beschermheer; dat is te zeggen, het bestond uit niets anders dan uit vragen naar Engel's omstandigheden. Middelerwijl bleef de Prins bestendig gezeten, zonder Engel uit te noodigen om insgelijks te gaan zitten; integendeel, in het gevoel van zijnen hoogen stand liet hij hem staan. In den verderen loop van het onderhoud viel ook het gesprek op den Hertog VAN***. »Dien hebt gij zeker mede gekend?" vroeg de Prins.— »O ja, regt goed," hernam Engel.— »En hoe vondt gij hem?"— »Om u de waarheid te zeggen, van weinig beduidenis; hij was een zeer alledaagsch, ja onnoozel mensch. Ik ben menigmaal bij hem geweest: ondertusschen had hij toch zoo veel welvoegelijkheid van mij altijd een' stoel aan te bieden."

Naderhand werd Engel eens bij dezen zelfden Prins ten eten verzocht. Aan de tafel viel het gesprek onder anderen ook op den beroemden zeereiziger Cook en men betreurde, dat hij op zijne togten zoo ongelukkiglijk het leven had moeten verliezen. Hierbij voerde voornamelijk Engel het woord. Eensklaps vroeg, om zich toch ook eens te laten hooren, de Prins hem: »Kwam Cook niet op zijne eerste reis om het leven, Heer Professor?" — »Ik geloof ja," was Engel's antwoord, »maar hij stoorde er zich niet veel aan, en begon kort daarna zijne tweede."

Parijzer industrie.

De Parijzenaars moeten heden ten dage, misschien meer dan immer, op hunne hoede zijn tegen eene menigte, gedurig schranderder uitgedachte vonden, welke door eene zekere klasse van lieden worden aangewend, om allerlei goed van bezitter te doen veranderen. Elken dag maken de nieuwspapieren de voorzigtigheid hunner lezers oplettend op de eene of andere nieuwe wijze, waarop deze, zoo het schijnt in middelen onuitputbare, industrie gedreven wordt. Eene van de laatste uitvindingen dezer soort is de snuifdoos-visscherij, die ligtelijk even winstgevend zou kunnen worden, als groote of kleine of ook parelvisscherijen immer geweest zijn.

Kort geleden is het geheim dier visscherij door de policie ontdekt geworden. Twee heeren zaten niet verre van elkander in den Circus der Champs Elysées. Een hunner trok van tijd tot tijd een kostbare snuifdoos uit den zak, welke hij dan met zekeren zwier tusschen de vingers liet spelen. Niet lang duurde het, of er knoopte zich tusschen de twee geburen een gesprek aan, en van tijd tot tijd oordeelde de man met de doos den anderen een snuifje te moeten aanbieden, hetwelk deze met al de bevalligheid eens kunstvaardigen snuivers aannam. De doos keert telkens in den zak van den eigenaar terug. Eindelijk echter gevoelt deze, in dien zak, eene verdachte beweging. Snel ziet hij om, betast zich; de doos is er, en hij bemerkt niets, dat hem verontrusten kan. Zijn buurman schijnt geheel en al in de bewondering eener schoone danseres verzonken. Eenige oogenblikken daarna voelt hij weder eenige beweging, tast naar de plaats, en bevindt nu tot zijn schrik, dat zijne doos verdwenen is. Zijn nevenman zat zoo stil en bedaard, zoo geheel met het schouwspel bezig, dat de bestolene niet waagde hem te verdenken. Evenwel, aan de andere zijde had hij tot eenigen buurman een' der pilaren. Derhalve, na een oogenblik bedenkens, neemt hij zijn besluit, grijpt den bewusten persoon bij den kraag en roept de Policie.

Een man der municipale wacht neemt beiden in arrest, voert hen naar het policiebureau, en hier vindt men werkelijk de vermiste doos, in gezelschap van nog twee andere, in de zakken van den verdachten.

Doch, behalve deze drie doozen, vond men nog iets anders, te weten: onderscheidene zijden draden, aan welker einden looden kogeltjes vastgehecht waren. Deze dienden den Industrieridder tot vischsnoeren. Zoo dikwerf namelijk iemand hem een snuifje bood, en dit gebeurde onder Franschen, vooral onder eenigzins bejaarden, bijna elk oogenblik, liet hij, bij het nemen der prise, onbemerkt een kogeltje in de doos glijden; deze werd toegeklapt, ging, met den vischhoek in den buik, in den zak des eigenaars, en van daar weldra over in dien des visschers. Alle drie bij den gevangen' gevondene doozen hadden den hoek nog in.

Eene andere soort Parijzer Industrie bestaat in het laarzenstellen op deze wijze: Een welgekleed Heer bestelt in *hôtel garni*, een uur na elkander, twee laarzenmakers, kiest van elk een paar uit, maar geeft ook aan elk één der laarzen terug, onder voorwendsel van met likdorens aan éénen voet gekweld te zijn, (natuurlijk een aan den linker en een aan den regter voet!) met verzoek die laars op de leest te slaan; het spreekt van zelf, dat bij de terugkomst der bedrogenen, de sinjeur verdwenen is.

Keizer Frans en zijn Leermeester.

Graaf Hohenwart, die als Aartsbisschop van Weenen stierf was, nog Kanunnik zijnde, onderwijzer van den Kroonprins Frans geweest, en werd na deszelfs meerderjarigheid, Bisschop van St. Pölten. Keizer Frans, hing tot dankbare herinnering aan dezen zijnen Leermeester, deszelfs beeltenis in een zijner vertrekken. Toen de Kardinaal Migazzi, Aardbisschop van Weenen, gestorven was, kwam Hohenwart naar de residentie, om de kerkelijke rouwfeesten bij te wonen. Hij bezocht den Keizer, en was aangenaam verrast zijn portret bij hem te vinden. De Keizer bemerkte en vroeg, op het schilderstuk wijzende: »Wie denkt gij wel, dat dit is?" Met een het,en glimlach antwoordde Hohenwart: »Vergis ik mij niet, zoo is dit de Bisschop van St. Pölten." — »Neen," hernam Frans, »dat hebt ge mis; het is de Aartsbisschop van Weenen." En met deze woorden was den verrasten Graaf zijne verheffing aangekondigd.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, de Eng. Schoener Guiana, Kapt. J. A. Williams, van Demerary, hebbende 11 dagen reis; Passagiers: de Heeren H. J. de Jonge, J. H. van Gelder, R. A. Cozier en Wm. Oniel.

Den 27sten, de Zweedsche Schoener Argo, Kapt. W. Harsell, van St. Eustatius, hebbende 23 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 25sten dezer, de Nd. Am. Brik Laurence H. Adams, Kapt. R. Rich, naar Demerarij, met een troep Paardenrijders.

Den 27sten, de Nd. Am. Brik Mexican, Kapt. N. Rogers, naar Boston; lading: 338 vaten Malassie.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.